

(לעיל)¹ אי הכי בשלישי נמי אתי ובעיל –

If so, he will also come and be בעיל on Tuesday

OVERVIEW

The *ברייתא* states *ומסכנה ואילך* (which was initially interpreted to mean *תיהרג*, and was later interpreted to mean *תיבעל*) the custom was to marry בג'. The *גמרא* asked, 'if it is so, the *הגמון* will come on Tuesday as well. *תוספות* explains the meaning of *אי הכי*.²

פירוש³ אי אמרת בשלמא כדמעיקרא דאמרי בתולה שנשאת בד' תיהרג -

The explanation of the ה"א is; it is properly understood (why ומסכנה ואילך נהגו לכנוס - בתולה שנשאת בד' תיהרג גוים said a גוים if we learn as we did initially, where the ואינו מתכווין אלא להעבירם לא יחושו אם יעשו ביום ג' -

For then since their only intention is to sway the Jews away from the religion, the גוים will not mind if they marry on Tuesday -

אלא אי אמרת משום בעילת ההגמון כיון שמתכוין להנאתו בשלישי נמי אתי ובעיל:

However if you say that the סכנה is because of the בעילת הגמון, then since he is interested in his pleasure he will also come on Tuesday and be בעיל.

SUMMARY

The solution of marrying on 'ג is more practical if the concern is תיהרג rather than חיבעל.

THINKING IT OVER

In this and in the previous⁵ תוספות the explanation seems identical (that by תיהרג there is no concern once it is not בד'; however by תיבעל the concern remains). Can we say that in our תוספות the differentiation is more valid (that by תיבעל there is no concern if it is not בד').⁶

¹ This תוס' ד"ה ותו (as well as תוס' ד"ה תקנה) should precede תוספות.

² Generally the term $\pi^* \mathfrak{A}$ is used to argue that if we understand it the original way then there are no questions; however if we interpret it the new way there will be a difficulty; how does this apply in our situation.

³ See footnote # 2.

⁴ See previous תוס' ד"ה תקנה.

⁵ ד"ה תקנה.

⁶ See עמוד תוס' ד"ה ותו. פרדס יצחק אות קד (ובהע' ערב).